

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и горите

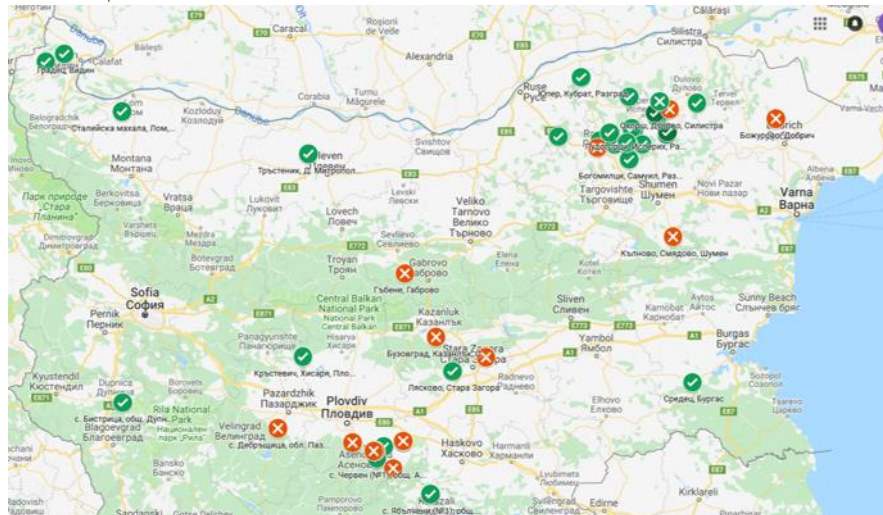
Българска агенция по безопасност на храните

ТУБЕРКУЛОЗА ПО ГОВЕДАТА (TUBERCULOSIS BOVIS)

1. Разпространение:

За периода 01.01.2010 г. – 31.03.2018 г. в Р България са регистрирани следните епизоотични огнища на туберкулоза по говедата :

2010 г. – Област Монтана – 1 огнище; 2011 г. – Област Бургас – 1 огнище; 2012 г и 2013 г. – няма констатирани огнища; 2014 г. – област Разград – 6 огнища, област Габрово – 1 огнище, област Кюстендил – 1 огнище, област Видин – 2 огнища, област Плевен – 1 огнище, област Кърджали – 1 огнище; 2015 г. – област Разград – 7 огнища; 2016 г. – област Пловдив – 4 огнища, област Шумен – 2 огнища, област Разград – 4 огнища, област Силистра – 2 огнища; 2017 г. – област Пловдив – 8 огнища, област Стара Загора – 3 огнища, област Добрич – 1 огнище, област Силистра – 1 огнище, област Пазарджик – 1 огнище, област Шумен – 1 огнище и 2018 г. – област Пловдив – 2 огнища, област Кърджали – 1 огнище.

Карта 1 Географско разпространение на заболяването в страната от 2010 – 2018;

2. Епидемиология:

Причинител: *Mycobacterium bovis*, (M.bovis)

Възприемчиви видове: Едри преживни животни и човек;

Трансмисия:

Заболяването е заразно и се разпространява чрез контакт със заразени домашни и диви животни. Инфекцията се предава главно по аерогенен и алиментарен начин. При аерогенното инфектиране туберкулозните бактерии се вдишват най-често с фините капчици, попаднали във въздуха от животните с открита белодробна туберкулоза (капкова инфекция) и по-рядко с пращинките от изсушен заразен материал – изпражнения, хрочки и др. (прахова инфекция). Алиментарната инфекция се осъществява по-трудно и се среща най-често при телета хранени с мляко, добито от болни от туберкулоза крави.

3. Диагноза:

Инкубационен период - варира от 2 до 7 седмици и след него се създава алергично състояние по отношение на туберкулозните бактерии в организма на животните. Клиничните признаци се явяват значително по-късно, понякога изминават месеци дори години до появата на някой от тях.

Клиника: Болестта протича хронично, често дори латентно. Най-често срещаните клинични симптоми са: слабост, загуба на апетит и тегло, променлива треска, диспнея и кашлица, признаци на пневмония с ниска степен на диария. Уголемяване на лимфни възли.

Основен метод за поставяне на диагноза е лабораторно изследване.

4. Мерки за превенция и контрол :

Законодателство:

- [Закон за ветеринарномедицинската дейност;](#)
- [Наредба № 4 от 8.03.2010 г. за здравните изисквания към говеда и свине при транспортирането им между Република България и другите държави – членки на Европейския съюз, и за определяне на здравния статус на районите и обектите, от които произхождат тези животни, хармонизирана с Директива 64/432/ЕИО.](#)
- [Наредба № 23 от 14.12.2005 г. за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните.](#)

Мерки БАБХ:

- [Програма за надзор и контрол на болестта Туберкулоза по ЕПЖ в България през 2019-2021 г.](#)
- В случай на съмнение за туберкулоза се извършва диагностично/санитарно клане и се вземат проби (лимфни възли, бял дроб, черен дроб и други вътрешни органи) за лабораторно изследване.
- Лабораторно изследване на лимфни възли, бял дроб, черен дроб и други вътрешни органи се извършва и при съмнение за туберкулозна находка по време на кланичния месопреглед при редовно заклани животни.
- Извършване на диференциална туберкулинизация и туберкулинизация с 0,2 мл туберкулин от ОВЛ.

Лабораторна диагноза:

Изолиране на микобактерии и изследване чрез PCR за наличие на *Mycobacterium bovis* в изпратените вътрешни органи. Пробите се изпращат в НДНИВМИ.

Дейности, делегирани на ЧПВЛ :

Еднократно интрадермално изследване на всички ЕПЖ навършили 42 дневна възраст, докладване на всяко съмнение за възникване на болестта на официален ветеринарен лекар/съответната ОДБХ.

5. Линк за актуална информация:

- Интернет страница на БАБХ

Програма за надзор и контрол на болестта туберкулоза по едрите преживни животни 2019-2021 г. <http://tinyurl.com/y3vwa4a7>

Разработени документи <http://tinyurl.com/yvogsj54>

- Световна организация по здравеопазване на животните (ОИЕ)

http://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=chapitre_bovine_tuberculosis.htm
http://www.oie.int/fileadmin/Home/eng/Health_standards/tahm/2.04.06_BOVINE_TB.pdf